

אין שוד מליבדו
אין יחיד ומיוחד

בית שלמה

פרשת ויקרא ה' השמיים כסא ודארין קדם רגלי אי יזה בית אשר תבנו לי ויא יזה מקום מנוחתי

שבועות פרשת נשא תשפ"ג
גליון 340
נא לשמור על קדושת הגליון
נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא מו"ד אביר ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב ר' זאב ב"ר משה חיים
הרה"ק רבי יעקב יגן ב"ר ניסים
הרה"ק רבי ישראל מוויזניץ ב"ר ברוך
הרה"ק רבי חיים אלעזר ב"ר צבי הירש
הרה"ק רבי יעקב שמשון ב"ר יצחק
הרה"ק רבי יצחק מראחוב הי"ד ב"ר מאיר
הרה"ק רבי ישעי' נפתלי הירץ ב"ר דוד
הרה"ק רבי גרשון אשכנזי ב"ר יהודה
דוד מלך ישראל חי וקיים בן ישי
רבי חיים ב"ר בצלאל מוירמייזא
הבעש"ט הקדוש רבי ישראל ב"ר אליעזר
הרה"ק רבי אברהם מרדכי מגור ב"ר אריה יהודה לייב
הגר צדק מוילנא אברהם בן אברהם
הגה"ק רבי ראובן זעליג ב"ר צבי בענגיס
הרה"ק רבי ישכר בעריש ב"ר יצחק אייזיק
הרה"ק רבי ישראל יצחק ב"ר אליהו

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע
יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

גשמיות שלו דבוקים לעבודת ה' כתורה ותפילה אזי התורה ותפילה שלו יכולים להיות זכה וברורה רק לה' בלא שום תערובות חיצוניות ומי שענייני גשמיות שלו נפרדים מעבודת ה' אזי העבודה שהיא תורה ותפילה מחובר ומעורב בענייני גשמיות ועוד דיבר בעניין לימוד והזיזר ביותר ע"ז בכל עת שיכול להפריש עצמו מכל עסקיו כל אחד ואחד לפני עניינו ואמר אפילו כשהלך היום כפי שהלך ממ' בשעה אחת לימוד בשמחה וזריזות יוכל להכניס כל היום בזה וע"י שמחה יוכל להוציא את עצמו מכל דבר רע ולהתקרב לטוב"

כך וכך, מיד אחרי שקיבל את התוכחה – יש לברכו, לא לסיים בדברי תוכחה, אלא 'הנכם היום ככוכבי השמים לרוב' – להראות לו את הנקודות שהוא זוהר בהם ככוכבי השמים. הכוכב אמנם רחוק וקשה לראות את הזוהר שלו, ועוד שלפעמים הזוהר של הכוכב בא מהשמש, אין לו זוהר משלו, אבל מוכרחים לסיים כך את התוכחה ולשאלתנו נענה שהיות ופרשיות סוטה וזויר עוסקות באנשים שיש לגביהם ספק אם חטאו או לאו שכן הסוטה המים בודקים אותה והזויר מביא קרבן על היותו זויר כידוע, לכן כדי לסיים את שני הפרשיות הנ"ל בברכה הביאה התורה את פסוקי ברכת הכהנים דווקא כאן

"וַיְבָרֶכְהָ ה' וַיְשַׁמְרֶהָ – יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיהָ וַיַּחֲפֶהָ – וַיֵּשֶׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיהָ וַיִּשְׁמְרֶהָ וַיִּבְרַךְ ה' אֶת רֵאשֵׁי בְנֵי גֵרְשׁוֹן וְגַם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם" (ד', כ"ב)
כתוב בספר טעמי המנהגים בעניין ברכת כהנים "ובספר אלה המצוות להגאון החסיד מהר"ם חגיז זצ"ל אות ש"ח כתב וז"ל ראיתי נוהגים שהחזן אומר ברכת כהנים הציבור עונים בלחש על פסוק ראשון יהי רצון בזכות אברהם. על פסוק ב' יהי רצון בזכות יצחק על פסוק ג' יהי רצון בזכות יעקב יש סמך למנהג זה עפ"י דברי רבינו בעל הטורים ז"ל שכתב וז"ל יברך כנגד אברהם דכתיב ביה ואברכה מברכך, יאר כנגד יצחק דהיה עולה ראוייה, ישא כנגד יעקב דכתיב ביה וישא יעקב רגליו וע"י כלבו אות י"א וז"ל שלמה תיקן ברכת כהנים לומר בתפילה ובפסוק ראשון ג' תיבות כנגד ג' אבות ומברכין להם כדי שיזכרו להם ברית אבות פסוק שני באר חפרוה שרים ואומר להם עשו מה שכתוב בתורה שניתנה בזכות אבות פסוק שלישי ז' תיבות כנגד ז' רקיעים ואומר להם שוכן שבעה רקיעים יברך אתכם וכן הוא אומר הנה מיטתו שלשלמה שישים גיבורים סביב לה וכי שלמה צריך שמירה אלא שהי' חקוק סביב למיטתו ברכת כהנים שהן שישים אותיות"

מגילת רות
"וַיֵּאמֶר מִי אַתָּה וַתֵּאמֶר אֲנֹכִי רות אֲמֹתָךְ וּפְרִשְׁתָּ כְּנָפֶךָ עַל אֲמֹתָךְ כִּי גָאֵל אֲתָהּ" (ג', ט)
כשאבוא על השדה יאמרו זאת אשת מחלון" עב"ל ק ידוע ששמו של אדם מעיד על טיבו ואילו בשם מחלון נרמזת המילה מחילה ונשאלת שאלה איזו מחילה היתה למחלון הרי לא מופיע שעשה תשובה בסוף

"וַיֵּשֶׂא אֶת רֵאשֵׁי בְנֵי גֵרְשׁוֹן וְגַם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם" (ד', כ"ב)
לכבוד יומא דהילולא של הרה"ק רבי אהרן מקארלין הבאנו את שכתוב בספרו בית אהרן "עוד אמר על פסוק כל הבא לעבוד עבודה ועבודת משא עבודה עבודה היא דבר שהיא עבודה לעבודה אחרת היינו גשמיות אכילה ושתיה ושאר עניינים הנצרכים והוא הכל בבחינת עבודה לעבודת ה' ועבודה זו הוא כאילו אומר הרי עלי עולה שחייב באחריותה ומחויב לעבוד עבודת ה' בכח אכילה זו או שאר ענייני עוה"ז עבודת משא הוא כשהוא זוכה להעלות ניצוצות הקדושה בעת האכילה למקומם הרמתה וזהו משא מלשון וינטלם וינשאם ואז האכילה גופא עבודה וכאילו אומר הרי זו עולה שאינו חייב באחריותה וזה נקרא עבודת משא ואמר שכלל גדול בזה מי שענייני

"וַיְבָרֶכְהָ ה' וַיְשַׁמְרֶהָ"
נשאלת השאלה מדוע נכנסו פסוקי ברכת כהנים אחרי פרשיות סוטה וזויר וניתן לתרץ בס"ד את הדברים עפ"י מה שכתב הרב ניסים יגן זצוק"ל ז"ע שיומא דהילולא שלו חל השבוע (י"ד סיון) בספרו נתיבי אור בערך גלות וגאולה "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרות ודי זהב ... ה' א-להיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרוב. ה' א-להי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים, ויברך אתכם כאשר דבר לכם. הקב"ה נגלה למשה ואמר לו היות ועם ישראל קיבלו את התוכחה, הנך חייב לברך אותם, מיד ברך אותם. מכאן עלינו ללמוד שכשמוכחים את הזולת ואומרים לו 'עשית

"וַיְבָרֶכְהָ ה' וַיְשַׁמְרֶהָ – יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיהָ וַיַּחֲפֶהָ – וַיֵּשֶׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיהָ וַיִּשְׁמְרֶהָ וַיִּבְרַךְ ה' אֶת רֵאשֵׁי בְנֵי גֵרְשׁוֹן וְגַם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם" (ד', כ"ב)
כתוב בספר טעמי המנהגים בעניין ברכת כהנים "ובספר אלה המצוות להגאון החסיד מהר"ם חגיז זצ"ל אות ש"ח כתב וז"ל ראיתי נוהגים שהחזן אומר ברכת כהנים הציבור עונים בלחש על פסוק ראשון יהי רצון בזכות אברהם. על פסוק ב' יהי רצון בזכות יצחק על פסוק ג' יהי רצון בזכות יעקב יש סמך למנהג זה עפ"י דברי רבינו בעל הטורים ז"ל שכתב וז"ל יברך כנגד אברהם דכתיב ביה ואברכה מברכך, יאר כנגד יצחק דהיה עולה ראוייה, ישא כנגד יעקב דכתיב ביה וישא יעקב רגליו

וע"י כלבו אות י"א וז"ל שלמה תיקן ברכת כהנים לומר בתפילה ובפסוק ראשון ג' תיבות כנגד ג' אבות ומברכין להם כדי שיזכרו להם ברית אבות פסוק שני באר חפרוה שרים ואומר להם עשו מה שכתוב בתורה שניתנה בזכות אבות פסוק שלישי ז' תיבות כנגד ז' רקיעים ואומר להם שוכן שבעה רקיעים יברך אתכם וכן הוא אומר הנה מיטתו שלשלמה שישים גיבורים סביב לה וכי שלמה צריך שמירה אלא שהי' חקוק סביב למיטתו ברכת כהנים שהן שישים אותיות"

וכן כותב החתם סופר ז"ע "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם הנה ברכת כהנים הוא כלול מכל טוב העולם הזה יברכך בעושר וממון המשומר מכל פגע ויען רוב העשירים מעויינים משכניהם על כן אמר ויחונך שיאשרו אותך וישמחו בעשרך ובכבודך ויען בכל זאת רוב בני אדם אינם מסתפקים

עשתה תשובה לא נשאר שם זכר בארץ וזה נרמז בשמו כליון מלשון כליה ח"ו היינו הכל נגמר ואין שום זכר אליו בעולם מכאן צריכים אנו ללמוד כי הכי חשוב לעילוי נשמה היא התשובה שמשפחתם עושה והליכתם בדרכי ה' ואז יש ילדים מזכים אבא אך אם ח"ו האבא היה צדיק והילדים לא הולכים בדרך ה' הם מצערים את הנשמה ואפילו שיתרמו את כל רכושם לצדקה לעילוי נשמה אם לא עשו תשובה והם מחללי שבת וכו' עדיין הם עושים צער גדול לנשמה ל"ע והקב"ה יעזור לכל עם ישראל לחזור בתשובה שלמה אבי"ר

ימינו אז מתי נהיתה לו מחילה וניתן לתרץ בס"ד לענ"ד כי ידוע מספרים קדושים שאם אדם נפטר ח"ו בלא תשובה אך השאיר ילדים שהולכים בדרך ה' באמת או אפילו היו ילדים שלא שמרו תורה ומצוות אך עשו תשובה אמיתית הם מזכים את אביהם ועוזרים לו לעשות תיקון לנשמתו וע"י כך נשמתו עולה מדרגות בשמים דבר זה נרמז גם בענין רות שע"י שהתגיירה גיור אמיתי ושמרה תורה ומצוות כדבעי היא עשתה תיקון לנשמתו של מחלון שהיה בעלה הראשון והשאירה לו שם זיכרון בעולם ואילו לכליון שאשתו לא

"וְיִשְׁלַמּוּן הַיּוֹלֵד אֶת בְּעֻזוֹ וּבְעֻזוֹ הַיּוֹלֵד אֶת עוֹבְדוֹ – וְעַבְדְּ הַיּוֹלֵד אֶת יְשִׁי וְיִשִּׁי הַיּוֹלֵד אֶת דָּוִד" (רות ד', כא-כב)

ניתן לראות רמז בפס' אלו לדרך בה הולך מי שהוא עבד ה' שלמוון היינו שחשקה נפשו בשלמות עבודת ה' הוא מתמלא בעוז דקדושה בחינת **בועז** ולא מתבייש מפני המלעיגים עליו על שהוא מתחוק בעבודת ה' ורוצה הוא להיות עובד ה' אמיתי בחינת **עובד** ואז זוכה הוא לקבל מהקב"ה ש"י עולמות בחינת **יש"י** כמו שכתוב להנחיל אוהבי י"ש גם בעולם הזה וגם בבא ואז מגיע הוא לבחינת מלכות שזהו דוד המלך ע"ה שיכול הוא למלוך על תאוותיו וגשמייתו ולהתדבק בקב"ה בכל נפשו ומאודו

משנת הצדיק – הרה"ק רבי ישראל יצחק יונבסקי בעל טהרת ישראל וצוק"ל זי"ע ח' סיון (שלישי)

הרב ישראל יצחק זצ"ל נולד בשנת תרט"א, לאביו הרבני החסיד המופלג רבי אליהו יאנאווסקי, ולאמו האשה החשובה מרת פרידא דינה ע"ה. אביו הרה"ח ר' אליהו ז"ל היה חסיד מובהק אשר הסתופף תמידין כסדרן בצל הרה"ק המפורסם רבי יצחק מווארקא זי"ע. וכאשר נולד לו בנו יקירו קרא את שמו בישראל, ישראל יצחק על שם רבו הק' מווארקא שנטלק באחרון של פסח בשנת תר"ח

בספריו הרבים העלה רבינו יד ושם לזכר הוריו היקרים ז"ל וכמ"ש בהקדמתו לספר אור ישראל על הלכות פסח, וז"ל "וקראתי שם החיבור מהלכות פסח 'אור ישראל' על שם הכתוב ולכל בני ישראל היה אור במושבותם וגם שמי בקרבן והפנים קראתי' חקת הפסח כשמו כן היא שכל חוקי הפסח נתבארים שם וגמטריא במס"ק שם אמי פרידא דינה והמקור קראתי יד אליהו (עיין טעם הפסח ת"ל סק"א) וגם שם אבי ז"ל בקרבן".

בשנת תרכ"ט הקים את ביתו עם זוגתו הרבנית מרת יחזקאל אסתר ע"ה ממשפחת יעדוואב מעיר קאלושין שנולדה בשנת תר"י. היא היתה לו לעזר כנגדו רבות בשנים. הרבנית נפטרה בכ"ד מרחשון תרפ"ו בהיותה בת ע"ה שנים ומנ"כ בביה"ח דק"ק פראגא. בראשית שנותיו, ישב הרב ישראל יצחק באהלה של תורה בתוככי עיר קאלושין. ראשית כיהן כרב בקארטשוב הסמוכה לעיר אטוואצק, משם נתקבל לרב אב"ד ק"ק קאמינקא ועל שמה נקרא הרב מקמינקא. משם נתקבל כדיין ומורה צדק בק"ק פראגא הסמוכה לעיר ווארשא שם כיהן ברבנות 300 שנה עד שנפטר ביום ח' סיון ושם מקום מנוחתו.

בימים ההם היתה הדחוקות מצויה מאוד במדינת פולין ולא היה בידי ראשי הקהילה לשלם משכורת הגונה לרבנים היושבים על מדין ובביתם שררה עניות ודחוקות נוראה, הרב ישראל יצחק בגודל חסידותו היה מסתפק במנת חלקו כמו שעולה מדברי הקדמתו לספרו קונטרס התשובות וז"ל "אברך את אנשי עיר פראגא בפרנסה והצלחה וכל טוב, על אשר מסייעים לי שאוכל לעסוק בתורה הקדושה, אם שהוא בדחוקות ודאי הוא מהשי"ת, ואקוה להשי"ת שיקיים בי מאמר המשנה הלומד תורה מעוני סופו לקיים מעושר".

כן יצא שמו של רבינו כגאון מופלג ומורה הוראה, ביתו הצנוע שברחוב שעראקי המה תמיד מהמון אנשים שצבאו על פתחו, שבאו לשאול דבר תורה זו הלכה בהיותו מורה הוראה מובהק באו לפניו הרבה אברכים מטובי הלמדנים שבמדינת פולין, לקיים אצלו שימושה של תורה, ללמוד ממנו דרכי ההוראה וכמו שכתב רבינו במכתב אל הגה"צ רבי משה נחום יירושלמסקי זצ"ל אבדק"ק קיעליץ: "זהו ודאי רצון הבורא יתב"ש להרביץ תורה בישראל וב"ה הרבה מורים היו אצלי על שימוש ונתתי להם היתר הוראה.. ויה"ר שנזכה להרביץ תורה בישראל באמת לשמה"

כתב ספרים לרוב שבמפורסמים שבהם הם ספר המקנה על הלכות מכירת חמץ וספר טהרת ישראל על הלכות נידה שרבים מן הפוסקים בני זמננו מביאים את פסקיו בספריהם

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

ברייתו יעקב – הרה"ק רבי יעקב ב"ר פנחס הכהן שטיינער וצוק"ל זי"ע

"וְזֹאת תּוֹרַת הַנְּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נְזוּרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד" (ו, י"ג)

הגיבור והוצרכה לפרוש עצמה מכל משקה היין ודבר טומאה להביאו לקדושה ועל כן רמזה התורה הק' וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אותו אל פתח אהל מועד ר"ל כמדריגה זו יהיה שמעצמו יביא רגליו אותו לפתח אהל מועל כמדריגת דוד המלך ע"ה זי"ע כהנ"ל

עוד יש לומר בזה עפ"י מה שכתב הקדושת לוי זי"ע לפרש מה שנאמר בתהילים (קית, יט) פתחו שערי צדק וגו' זה השער לה' צדיקים יבואו בו דר"ל דיחשוב שהוא רק בפתח ועדיין לא עשה כמצוותו כמו כן הנזיר יחשוב בנפשו שהוא בא רק אל פתח אהל מועד שהוא לא בא עדיין אל הקודש

כתב רש"י דהכי פירושו יביא עצמו עי"ש ויש לפרש כמו שאיתא במדרש (ויק"ר לה, א) חשבתי דרכי אמר דוד בכל יום ויום הייתי מחשב לבית פלוני אני הולך ורגלי מביאים אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וכו' ואמרו במפרשים דהכי פירושו דוד המלך ע"ה השלים עצמו כל אבריו היו קדושים עד שמעצמו הלכו ומביאים אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וכן שמעתי לפרש בשם הגאון אבדק"ק ט'פורעד נ"י עה"פ בפרשת וירא (בראשית יח, ב) וישא עיניו וירא וכו' ועיין באך פרי תבואה שג"כ בחינה הג"ל

וזה רמזה תורה כאן כי הנזיר אשר הוא לשם שמים בא לידי קדושה שפורש עצמו מתענוגי היין וכן איתא באשת מנוח שבא ממנה שמשוך

"פֶּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמוֹר לָהֶם" (ו, כ"ג)

במדרש (ב"ר מג, ח) מובא בכתב סופר עה"ת מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים מכה יהיה זרעך (בראשית טו, ה) ופירש בכתב סופר דברי אמת לאמיתיה של תורה דלכאורה איך יברכו הכהנים לישראל בממון או בכל טוב ממה נפשך אי הוא במזל שיהיה עני ח"ו וכדומה איך ישתנה המזל ע"י ברכתם אמנם מבואר בגמרא (שבת קנו) דאין

סגולה לפרנסה – תיקון המעשים

"דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ פִּי תִשְׁטֶה אֶשְׁתּוֹ וּמַעֲלָה בּוֹ מַעַל" (ה, יב)

רש"י – כי תשטה אשתו. שנו רבותינו אין המנאפין נואפין עד שתכנס בהן רוח שטות

נכתב בגמרא (סוטה ג ע"ב) "ריש לקיש אמר: אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות, שנאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל תשטה כתיב" בספר דרש טוב מובא עפ"י הנאמר בספר דברי יחזקאל בשם הבעש"ט "עם כל איש הנולד, נולד עמו פרנסתו גם כן, רק אם חטא גורם שצריך לעמול על פרנסה" עכ"ל"ק זה מה שאומרים במליצה החוטא יש לו רוח שתות וכך בכל דבר שפע שהקב"ה מוריד לעולם בצינורות השפע הוא מוריד הרבה טוב רק לפעמים הצינורות סדוקים או מנוקבים כתוצאה ממעשי האדם עצמו ר"ל והכל נשפך לחוץ ורק טיפות קטנות מגיעות אל האדם, ע"כ יראה האדם לתקן מעשיו ולחזור בתשובה על מנת שיוכל לקבל ולהכיל את כל השפע האלוקי היורד משמים ובפרט בימי החגים הבאים עלינו לטובה שנצא מזהג עם כל ההשפעות הטובות ברוחניות ובגשמיות אבי"ר